

اوضاع اقتصادی کشور در سال ۱۹۳۵

۲۱ مرداد ۱۴۰۲ ساعت ۱۴:۳۲

اگرچه توده‌های مردم با مالیات‌هایی که [برای تأمین مخارج ارتش] می‌پردازند هنوز به دريوزگی نیفتاده‌اند، اما سطح معیشت آن‌ها به بخور و نمیر تنزل یافت

بحران اقتصادی ۱۹۳۵ وضعیت اقتصادی و معیشتی مردم را با مشکلات زیادی مواجه کرد. این بحران، گرچه بحرانی مالی بود؛ اما کمتر کسی به جزئیات آن پرداخته است. ویلیام اچ. هورنی بروک سرکنسول آمریکا در ایران در گزارشی به بخشی از جزئیات این بحران و تاثیر آن بر زندگی مردم پرداخته است:

«در سال ۱۹۳۵، اوضاع اقتصادی وخیم‌تر شده بود. ویلیام اچ. هورنی بروک، جانشین هارت در تهران، می‌نویسد: «اگرچه توده‌های مردم با این مالیات‌هایی که [برای تأمین مخارج ارتش] می‌پردازند هنوز به دريوزگی نیفتاده‌اند، ولی به جرئت می‌توان گفت که سطح معیشت شان به بخور و نمیر تنزل یافته و تا زمانی که دولت بار سنگین مخارج ساخت راه آهن را که اهمیت آن بیشتر سیاسی است تا اقتصادی از دوش آن‌ها بردارد، هیچ امیدی به بهبود سریع اوضاع نخواهد بود. در سال ۱۹۳۸، اوضاع از آنچه بود هم وخیم‌تر شد. سی. ون اچ. انگرت، کاردار آمریکا در گزارش خود درباره بودجه سال ۱۹۳۹-۱۹۴۰ می‌نویسد که طبق آمار و ارقامی که بانک ملی ایران منتشر کرده است، هزینه زندگی در سال ۱۹۳۶ به میزان ۲۷ درصد افزایش یافت در حالی که متوسط دستمزد کارگران روزمزد همان ۷ ریال در روز باقی ماند. او در اظهارنظرش درباره برنامه بودجه سال ۱۹۳۹-۴۰ می‌نویسد: «طبق برآوردهای بانک ملی ایران هزینه زندگی توده مردم از اول ژانویه ۱۹۳۷ تاکنون ۳۱ درصد افزایش یافته است و همچنان در حال افزایش است، ولی دستمزد کارگران که روزی ۷ ریال [در حدود ۲۴ سنت] است هیچ تغییری نکرده. وضعیت فلاکت بار اقبال فقیر جامعه که در گزارش سفارت در ارتباط با برنامه بودجه سال ۱۳۱۷ تشریح شده، وخامت بیشتری پیدا کرده است. اگر خبری از ناآرامی‌های اجتماعی نیست به این دلیل است که هنوز [فرصت]بروز نیافته است.» در سال ۱۹۴۱، کمی بعد از خروج انگرت از ایران، ناآرامی‌های اجتماعی و شورش مردم بر سر نان شروع شد. تورم که در سال ۱۹۳۷ به وضعیت خطرناکی رسیده بود از کنترل خارج شد. بر اساس آمار و ارقام موجود، هزینه زندگی در سال ۱۹۴۱ به ۳۳۹ درصد افزایش یافت (مقایسه کنید با ۱۰۰ درصد در سال ۱۹۳۷)، و نرخ متوسط تورم به ۳۶ درصد در سال رسید.»

منبع: محمدقلی مجد، رضاشاه و بریتانیا بر اساس اسناد وزارت خارجه آمریکا، مترجم مصطفی امیری، تهران، موسسه مطالعات و پژوهش‌های سیاسی، ۱۳۸۹، صص ۴۲۴-۴۲۶

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/۴۹۲۹۵/اوضاع-اقتصادی-کشور-۱۹۲۵-سال>